

Tyyppi	#	Toimielin/palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Lauseke/pormestariohjelman toimenpide/sopeuttamistavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	OVK2 / 2024
T	16	Kaupunginhallitus		Jatkamme kaupungin uimarantojen ja uimamahdollisuuksien kartoittamista.	Markus Kalmari	4/2024	Kaupunginhallitus hyväksyi kesäkuussa 2024 Turun rantojen hyödyntämisen selvityksen sekä Kaarle Knuutinpojan rannan, Maununtytärepuiston, Sorttamäen rannan ja Ruissalon Kansanpuiston rantojen yleissuunnitelmat ohjeellisena noudatettavaksi. Samalla päätettiin muista toimenpiteistä rantojen kehittämisen edistämiseksi. Kaarle Knuutinpojan rannasta, Sorttamäen rannasta ja Ruissalon Kansanpuiston rannasta käynnistetään hankesuunnittelu vuoden 2024 aikana.
T	18	Kaupunginhallitus		Tiivistämme seudullista yhteistyötä erityisesti koko kaupunkiseudun asukkaita palvelevassa liikuntapaikkarakentamisessa, sekä opetuksen palveluverkon suunnittelussa.	Markus Kalmari	6/2024	Etenee Turun ydinkaupunkiseudun kuntayhtymän tukemana, jossa vuoden 2024 aikana kartoitetaan yhteisiä liikuntapaikkainvestointimahdollisuuksia sekä selvitetään Turun avustusmallin alueellistamista.
T	19	Kaupunginhallitus		Ehdotamme seutuhallitukselle seudullisen liikuntapaikkaverkon suunnittelun käynnistämistä.	Markus Kalmari	6/2024	Etenee Turun ydinkaupunkiseudun kuntayhtymän tukemana, jossa vuoden 2024 aikana kartoitetaan yhteisiä liikuntapaikkainvestointimahdollisuuksia sekä selvitetään Turun avustusmallin alueellistamista.
P	15	Liikunta	Leikkipaikkojen yhteyteen suunnitellaan aikuisten lähiliikuntaa tukevia toimintoja. Liikuntapaikkarakentamisessa huomioidaan ikäihmisten liikkumisen tarpeet.	Yhteistyössä liikuntapalveluiden ja kunnossapidon kanssa kehitetään leikkipaikkoja kaikenikäisten kohtaamapaikaksi. Skills garden -konseptin mukaista leikin ja liikunnan yhdistävää konseptia suunnitellaan kolmeen eri kohteeseen.	Markus Kalmari	12/2024	Uusina leikkipaikkoina on valmistunut Kirstinpuiston ja Elinan puiston leikkipaikat, joiden lisäksi vuoden 2024 aikana valmistuu viiden leikkipaikan peruskorjaukset (Civiksen, Annanpuiston, Härkähaan, Piirtäjänpuiston ja Pertunpuiston leikkipaikat). Kohteiden suunnittelussa on huomioitu mahdollisuuksien mukaan kaikenikäisten liikkumismahdollisuudet. Leikkipaikkojen välineet ovat kehonpainolla toimivia toiminnallisia välineitä. Loppuvuoden aikana pyritään laatimaan ohjeistuksia, miten välineillä pystytään tekemään omalle kuntotasolle sopivia täysipainoisia harjoituksia. Vuoden 2024 aikana on suunniteltu aloitettavan Mannerheimipuiston ja Pakkaripuiston peruskorjaukset. Suunnittelussa on Kanslerinpuiston, Tuomaanpuiston ja Leikkimäen leikkipaikan peruskorjaukset sekä uusi leikkipaikka Papinsaaren. Lisäksi suunnittelussa on Vartiouurepuiston ja Täähkäpuiston peruskorjaukset ja uutena kohteena Skanssin keskuspuiston leikki- ja liikuntapaikkojen toteutus. Leikkipaikkojen kehittämiseksi on perustettu työryhmä (projekti- ja ohjausryhmä). Uusien koulujen hankesuunnitelmissa sekä peruskorjauskohteissa on esitetty koulujen pihajänteiden rakentamista motorisia taitoja kehittäviksi sekä kaikkia kuntalaisia liikuttaviksi kokonaisuuksiksi osana lähiliikuntapaikkaverkon kehittämistä. Liikunnan ja leikin yhdistämisen kehittämiseksi on perustettu poikkihallinnollinen työryhmä (projekti- ja ohjausryhmä), jonka tavoitteena on osaltaan tehdä kartoitusta olosuhteista, jotta koulujen pihajänteet täydentäisivät jatkossa jo olemassa olevaa olosuhdeverkostoa. Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsen on tehnyt aloitteen vanhojen koulujen pihajänteiden kehittämishankkeen laadimisesta. Ennen kehittämishankkeen laadimista tulee tehdä selvitys pihajänteiden nykytilanteesta. Tätä työtä on aloitettu viiden koulun henkilökunnan pilottihaastatteluin keväällä 2024 aikana liikuntapalveluiden ja tilapalveluiden ylläpidon yhteistyönä Skills garden -konseptin mukaista ajattelutapaa motoristen taitojen kehittymisestä on alettu edistämään muun muassa listamalla motorisia taitoja, joiden kehittämistä tukevia toimia pystytään puistojen leikkipaikoissa toteuttamaan monipuolisilla ratkaisuilla. Lähtökohdista suunnittelulle on jatkossa kaiken ikäisten motoristen taitojen kehittyminen. Työ tämän osalta on vielä kesken.
P	17	Liikunta	Kouluihin toteutetaan luontaiseen liikkumiseen innostavia kokeiluja, joiden suunnittelussa kuunnellaan lapsia ja nuoria.	Lasten ja nuorten liikuntapalvelutuotteiden ja harrastamisen Turun mallin kehittämistä jatketaan toiminta- ja hankesuunnitelmien mukaisesti. Koulut toteuttavat vuosittain Liikkuva koulu -nykytilan arvioinnit sekä koulukohtaiset toimintasuunnitelmat oppilaiden liikkeen lisäämiseksi liikuntapalveluiden ja kasvatuksen- ja opetuksen palvelukokonaisuuden tuella. Arvioinnit käsitellään ja niiden pohjalta muodostetaan kaupunkitasoiset yhteiset tavoitteet sekä luodaan koulukohtaiset toimintasuunnitelmat Liikkuva koulu -toiminnalle. Toimintasuunnitelmien toimeenpanossa osallistetaan lapsia ja nuoria.	Markus Kalmari	12/2024	Harrastamisen Turun mallin liikunnallisia kerhoja järjestettiin keväällä yhteensä 65 kappaletta yhteensä 22 eri koulussa ja 29 yksikössä. Yhteensä käyntikertoja kerhoissa 10 660 ja n. 9 kävijää/kerho/kerta. KoulupT-toimintaa järjestettiin 9 yläkoulun oppilaille, yhteensä toimintaan osallistui n. 100 nuorta (aktiivisesti n. 60). Palautekyselyyn vastanneista (n=56) 64 % aikoo jatkaa kuntosaliharrastusta omatoimisesti ja 25 % harrastaa jo omatoimisesti. Etsivää harrastustoimintaa järjestettiin 34 kouluyksikössä yhdysopettajien toimesta. Etsivän harrastustoiminnan kautta tavoitettiin keväällä eri keinoin 7872 oppilasta, ohjattuun harrastukseen ohjattiin 1271 oppilasta ja omatoimiseen harrastukseen 167 oppilasta, ja väliintuulitilanteista on toteutettu lapsia ja nuoria kuullen. Toimintojen kautta lapsia ja nuoria kannustetaan luontaiseen liikkumiseen. Suurten kaupunkien yhteisessä Harrastamisen Suomen mallin kehittämishankkeessa uudenlaisen Harrastekortin käyttöä tukevan harrastuspuiston vision kehittämistä jatkettu erilaiset asiakaspolut huomioiden. Seurojen osallistamiseksi järjestetty seuraworkshop -tilaisuuksia. Lisäksi kartoitettu kyselyn avulla matalan kynnyksen liikunnallisia toimintoja seuroissa ja yhdistyksissä alueellisesti. Eri tasoista yhteisövaikuttavuuden -toimintamallia jatkokehitetty ja tulevaa pilottia suunniteltu. Liikkuva koulu -nykytilan arvon pohjalta päätetty lukuvuoden 2024–2025 Turun yhteiset tavoitteet: 1) Koko kouluyhteisön yhteiset ”Pussihetket”, 2) Vertaisohjaajatoiminnan lisääminen ja ylläpitäminen peruskouluissa, 3) Koko henkilöstön kouluttaminen LK-teemaisella koulutuksella ja 4) Koulujen LK-vuosikellon tekeminen ja käsittely yhdessä henkilökunnan kanssa. Suomi Liikkeelle -avustusta Liikkuvaan kouluun ja Move-prosessin kehittämiseen haettu.
P	20	Liikunta	Valtuuston hyväksyttäväksi tuodaan liikuntaverkkoselvitys.	Kaupunginvaltuusto hyväksyi keväällä 2022 liikuntapaikkaverkon kehittämistä ohjaavat ”Turku liikuttaa kaikkia” -linjaukset, jotka perustuvat liikuntapaikkaverkon päivityssuunnitelmaan. Liikuntapaikkaverkkoa kehitetään kaupunginhallituksen keväällä 2022 tekemän toimeenpanopäätöksen mukaisesti. Kehittämislinjauksiin sisältyvän liikunnan avustajajärjestelmän ja kunnallisten liikuntatilojen hinnoittelun uudistamisen käyttöönottoa valmistellaan ja uudistus otetaan käyttöön vuonna 2025.	Markus Kalmari	12/2024	Liikuntapaikkaverkon kehittämislinjausten toimeenpanopäätös 2 viidään kaupungin hallitukselle syyskuulla 2024. Harrastekortin sähköisen järjestelmän kehitystyötä jatkettu projektisuunnitelman mukaisesti ja järjestelmä on käyttövalmis vuoden 2025 alussa. OKM myönsi Suomelle Liikkeelle -innovaatiohausta avustusta 150 000 euroa harrastekortin käyttöönoton tukemiseksi ja sähköisen järjestelmän jatkokehittämiseksi. Novo Nordisk - Cities for better health -rahoituksen kautta kehitetään harrastekorttia tukevia toimia sosioekonomisesti ja harrastus-/liikuntakäyttämisen näkökulmasta heikoimmille alueille. Harjoitustila-avustuksia myönnettiin vuonna 2023: 1,078 milj. € (avustusprosentti oli 48 %).

Tyyppi	#	Toimielin/palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Lauseke/pormestariohjelman toimenpide/sopeuttamistavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	OVK2 / 2024
P	37	Liikunta	Liikunnan tulee olla osa lasten päivää myös kouluissa. Koulujen opetustilojen, pihojen ja koulumatkojen tulee innostaa luontaiseen liikkumiseen	Koulut toteuttavat vuosittain Liikkuva koulu -nykytilan arvioinnit sekä koulukohtaiset toimintasuunnitelmat oppilaiden liikkeen lisäämiseksi liikuntapalveluiden ja kasvatuksen- ja opetuksen palvelukokonaisuuden tuella. Arvioinnit käsitellään ja niiden pohjalta muodostetaan kaupunkitasoiset yhteiset tavoitteet sekä luodaan koulukohtaiset toimintasuunnitelmat Liikkuva koulu -toiminnalle. Toimintasuunnitelmien toimeenpanossa osallistetaan lapsia ja nuoria. Koulupihojen viihtyisyyttä ja aktiivointia selvitetään lasten ja nuorten muutoshankkeen koordinoimana. Lisäksi peruskorjattavien sekä uusien koulujen ja päiväkotien pihaluoteita kehitetään kaikkia kuntalaisia liikuttavina kokonaisuuksina osana lähiliikuntapaikkaverkoston kehittämistä. Lasten koulumatkapöyryäilyä sekä pyöräilytaitojen kehittämistä tuetaan Scale Up -hankkeessa.	Markus Kalmari	12/2024	<p>Liikkuva koulu -nykytilan arvion pohjalta päätetty lukuvuoden 2024–2025 Turun yhteiset tavoitteet: 1) Koko koulu yhteisön yhteiset "Pulsshitket", 2) Vertaisohjaajatoiminnan lisääminen ja ylläpitäminen peruskouluissa, 3) Koko henkilöstön kouluttaminen LK-teemaisella koulutuksella ja 4) Koulujen LK-vuosikellon tekeminen ja käsittely yhdessä henkilökunnan kanssa. Suomi Liikkeelle -avustusta Liikkuvaan kouluun ja Move-prosessin kehittämiseen saatiin 95 000 €.</p> <p>Uusien koulujen (Linnakaupungin monitoimitalon ja Karhunakion monitoimitalon) hankesuunnitelmat hyväksytyt huhtikuussa 2024. Uusien koulujen hankesuunnitelmassa sekä peruskorjauskohteissa on esitetty koulujen pihaluoteiden rakentamista motorisia taitoja kehittäviksi sekä kaikkia kuntalaisia liikuttaviksi kokonaisuuksiksi osana lähiliikuntapaikkaverkon kehittämistä. Liikunnan ja leikin yhdistämisen kehittämiseksi on perustettu poikkihallinnollinen työryhmä (projekti- ja ohjausryhmä), jonka tavoitteena on osaltaan tehdä kartoitusta olosuhteista, jotta koulujen pihaluoteet täydentäisivät jatkossa jo olemassa olevaa olosuhteverkostoa. Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsen on tehnyt aloitteen vanhojen koulujen pihaluoteiden kehittämishankkeen laatimisesta. Ennen kehittämishankkeen laatimista tulee tehdä selvitys pihaluoteiden nykytilanteesta. Tätä työtä on aloitettu viiden koulun henkilökunnan piioitthaastatteluin kevään 2024 aikana liikuntapalveluiden ja tilapalveluiden ylläpidon yhteistyönä</p> <p>Scale-up-hankkeen lasten pyöräilytaitoihin liittyvässä kokonaisuudessa järjestettiin päiväkotiyksiköille (1) ja alakouluille (2) taitoharjoittelutuokioita sekä suunniteltiin uusia keinoja motivoida lapsia pyöräilyyn sekä mahdollistaa pyöräily kaikille. Koululaisten osalta pyöräilytaitoja harjoiteltiin Hannunniitun, Varissuon ja Halisten alueiden lasten kanssa. Halissisa vapaa-ajalla järjestetty Pormestari kylässä houkutteli mukaan kymmeniä päiväkotij- ja kouluikäisiä lapsia.</p>
P	70	Liikunta	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke. Asetetaan liikunnan toimenpideohjelman tavoitteet yhdessä seurojen ja järjestöjen kanssa. Ohjelmaan yhdistetään kaikkien lasten harrastamismahdollisuuden tavoite ja seurojen avustusten uudistaminen lajin välisen-, sukupuolten-, ja alueiden tasa-arvon turvaamiseksi.	Tuetaan liikunnan toimenpideohjelmaa yhteistyöllä ja toimenpiteiden yhteen kokoamisella osana LaNu-muutoshankkeen kokonaisuutta. Seurojen kanssa tehtävää alueellista yhteistyötä vahvistetaan seurataapaamisten ja foorumeiden myötä synnytetyn rakenteen sekä teemakohtaisten painopisteiden kautta. Liikuntapalveluiden avustajajärjestelmän kokonaisuudistuksen (1.1.2025-) keskeisenä tavoitteena on yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon parempi toteutuminen lasten ja nuorten harrastamisen kokonaisuudessa.	Markus Kalmari	12/2024	<p>Lasten ja nuorten osalta alueellista harrastamista on edistetty Ilpoinen-Luolavuori, Hirvensalo ja Pansio-Jyrkkälä alueilla seurayhteistyöllä. Keväällä järjestetty yhteensä viisi alakoulu-ryhmää, kolme Mihi-ryhmää, päiväkotivierailut neljään päiväkotiiin sekä 10 perhetapahtumaa, joissa kävijöitä noin 1 900. Maksutonta ja alueellista Kivaloma kumilla -toimintaa järjestetty alakouluilaisille kesäkuussa (4 vko) 6 alueella. Käyntikertoja Kivaloma -toiminnassa yhteensä n. 3 400. Uutta yhteistyömuotoa ja alueprofileja esiteltä seurataapaamisissa. Yhteistyön tavoitteena on tukea seuroja uusien matalan kynnyksen harrasteryhmien käynnistämiseen yläkouluilaisille ja 2. asteen opiskelijoille, tukien harrastekortin käyttöönottoa vuodenvaihteessa. Uuteen yhteistyömuotoon ilmoitti halukkuutensa yhteensä 8 seuraa, ja uusia matalan kynnyksen harrasteryhmiä on suunniteltu käynnistettävän 15. Nuorten vertaisviestinnän osalta suunnitelmat edenneet ja sopimusohjat ovat lakipalveluiden työstössä.</p> <p>Aikuisten liikuntaneuvonnan uusia ryhmiä (8 kpl) käynnistynyt toukokuussa, seurantajaksolla 6 ryhmää vuoden loppuun asti. Kevätkaudella ryhmämuotoiseen liikuntaneuvontaan osallistui 92 henkilöä. Varha-yhteistyönä toteutuvan elintapaohjaus -liikuntaneuvonnan palveluketjun pilotin valmistelu, toteutus syksyllä. Liikuntaneuvonnan mittareiden esittämistä Ratkussa valmisteltu. Liikunnan puhekesioton ja palveluohjauksen yhteistyön valmistelu yksityisten työterveyshuollon toimijoiden (4 kpl) kanssa sekä palveluketjun loppuosan toimenpiteitä TULE -yhdistysten kanssa. Matalan kynnyksen seurakyselyn sekä Scale-up-hankkeesta rahoitettavan fölläripilotin toteutus ja tulosten analysointi. Liikunnan elinvoimajohtamisen sisällön tarkentaminen elinvoiman johtoryhmän 5.3. päätöksen pohjalta.</p> <p>Liiku lähellä toimintamallin kumppanuuksiverkosto on laajentunut kattavaksi ja monitoimijaisiksi eri alojen verkostoksi, sisältäen noin 40 eri toimijaa, joiden roolit/panos ovat erilaisia ja toisiaan tukevia. Toiminnan juurruttamissuunnitelma on valmis. Vuoden 2025 aikana toiminnan koordinointi ja ryhmien toteutus siirtyy kolmannen sektorin toteutettavaksi, jota kaupunki tukee kuolinspesien rahastojen tuotoilla. Toiminnasta on saatu hyviä tuloksia; 70 % kokee kuntonsa parantuneen 93 % kokee positiivisia vaikutuksia toimintakykynsä ja jaksamisensa arjessa toiminnan myötä, 59 % kokee asuinalueensa yhteisöllisyyden parantuneen ryhmän myötä, 94 % kokee saaneensa uusia ystäviä/tuttavia toiminnan avulla. Liiku lähellä -ryhmiin osallistui kevään aikana n. 800 eri ikäihmistä, toimintaa järjestettiin yli 30:llä eri asuinalueella, yhteensä yli 40 eri ryhmää. Ryhmäkertoja on ollut noin 800 ja liikuntakertoja yli 11 000. VoiTas-tehoryhmien toimintamalli on valmis ja vaikuttavaksi todettu. Keskustelu pysyvän rahoituksen vaihtoehtoiksi on aloitettu. VoiTas-tehoryhmiä järjestettiin kevätkaudella yhteensä 28 kurssia, 416 kurssikertaa ja 2 889 liikuntakertaa. Toimintaan osallistui yhteensä n. 800 eri ikäihmistä. Osallistujavolyymi / vuosi on saavuttanut kärkihankkeessa asetetun tavoitteen.</p>